

ingediend op **1784** (2022-2023) – Nr. 2
13 november 2023 (2023-2024)

Verslag

namens de Commissie voor Algemeen Beleid,
Financiën, Begroting en Justitie
uitgebracht door Koen Van den Heuvel

over het voorstel van resolutie

van Philippe Muyters, Peter Van Rompuy,
Willem-Frederik Schiltz, Björn Rzoska en Arnout Coel

over de introductie van een Vlaamse uitgavennorm

Documenten in het dossier:
1784 (2022-2023) – Nr. 1: Voorstel van resolutie

Samenstelling van de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën, Begroting en Justitie:

Voorzitter: Steven Vandeput.

Vaste leden:

Arnout Coel, Maaike De Vreese, Andries Gryffroy, Philippe Muyters, Steven Vandeput;
Adeline Blancquaert, Anke Van dermeersch, Wim Verheyden;
Koen Van den Heuvel, Peter Van Rompuy;
Willem-Frederik Schiltz, Maurits Vande Reyde;
Celia Groothedde, Björn Rzoska;
Ludwig Vandenhove.

Plaatsvervangers:

Veerle Geerinckx, Sarah Smeyers, Jeroen Tiebout, Wilfried Vandaele, Paul Van Miert;
Filip Brusselmans, Yves Buysse, Johan Deckmyn;
Stijn De Roo, Sofie Mertens;
Marino Keulen, Gwendolyn Rutten;
Mieke Schauvliege, Jeremie Vaneeckhout;
Thijs Verbeurgt.

Toegevoegde leden:

Jos D'Haese.

INHOUD

1. Inleidende uiteenzetting door Philippe Muyters	4
2. Bespreking	6
3. Stemming	10

Bijlage: zie de [dossierpagina](#) van dit verslag op www.vlaamsparlement.be

In de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën, Begroting en Justitie werd op 24 oktober 2023 het voorstel van resolutie over de introductie van een Vlaamse uitgavennorm besproken. Dit voorstel van resolutie werd namens de indieners toegelicht door Philippe Muylers. Hij maakte hierbij gebruik van een presentatie die terug te vinden is op de [dossierpagina](#) van dit verslag op www.vlaamsparlement.be.

1. Inleidende uiteenzetting door Philippe Muylers

Philippe Muylers geeft namens de indieners van het voorstel van resolutie nadere toelichting bij hetgeen men hier wil bereiken. Hij richt daarbij vooreerst een woord van dank aan de andere indieners – Peter Van Rompuy, Willem-Frederik Schiltz, Björn Rzoska en Arnout Coel – voor hun bereidheid om dit voorstel van resolutie mee te onderschrijven en voor de input die ze geleverd hebben bij het opstellen van de tekst.

Een uitgavennorm is een erg belangrijk en vooral ook sterk instrument. Het kan ervoor zorgen dat de uitgaven in goede banen worden geleid en het kan een adequaat kader bieden waarbinnen – ook op de iets langere termijn – prioriteiten gesteld kunnen worden. Daarnaast sluit dit gegeven ook naadloos aan bij het concept van de prestatiegeïnfomeerde begroting, waarbij de concrete realisaties de toetssteen par excellence vormen. Bovendien kan dit gerelateerd worden aan het subsidierregister, dat eerder al aan bod is gekomen in deze commissie. Daarbij maakt het lid dan nog even abstractie van de Vlaamse Brede Heroverweging en de uitgaventoetsingen. In feite vormt deze uitgavennorm een emanatie van de Vlaamse traditie van grondig begrotingsoverleg en grondige begrotingsanalyse.

In tijden van (economische) onzekerheid, zoals we die vandaag toch wel kennen, ligt dit instrument noch technisch, noch politiek voor de hand. Toch kan dit een uiterst zinvol instrument zijn, mits men het op de lange termijn hanteert. Het moet om een volgehouden inspanning gaan. Het kan niet zijn dat men het instrument het ene jaar wel en het andere jaar niet hanteert. En net daarom vormt dit voorstel van resolutie meer dan een loutere oproep aan deze Vlaamse Regering. De ondertekenende partijen zien de uitgavennorm integendeel als een instrument dat blijvend gehanteerd moet worden, dus over achtereenvolgende zittingsperiodes en wisselende regeringsamenstellingen heen. Het instrument ontleent zijn volle kracht en waarde immers vooral aan het gebruik op de lange termijn. Op korte termijn levert het geen valabele resultaten op.

Het lid komt daarna tot de kernvraag wat een uitgavennorm precies is, en wat men ermee kan doen. Hij legt uit dat er via deze norm voor gezorgd kan worden dat men niet vervalt in het al te klassieke 'stop and go'-beleid en dat er geen procyclisch beleid wordt gevoerd. Eenmalige of meer structurele meevallers worden dan niet langer zonde meer opgesoupeerd omdat er altijd wel te lenigen noden zijn, wat – in zoverre men tenminste streeft naar een begroting in evenwicht – noopt tot het aanhalen van de broeksriem in tijden van crisis. Het is integendeel de bedoeling een acyclisch beleid te voeren. Daarbij worden in de goede periodes buffers opgebouwd, die men dan in slechtere tijden kan aanspreken. Een benadering die ook in verstandige gezinshuishoudens wordt gevolgd. Daar wordt een spaarpot aangelegd, waaruit men kan putten bij een tegenslag. Een en ander kan treffend geïllustreerd worden aan de hand van een eenvoudige grafiek (figuur 1 op pagina 3 van het voorstel van resolutie), waarbij tijdens een 'boom' de 'required surplus' gerealiseerd wordt, die dan tijdens een recessie het 'permissible deficit' compenseert. Daar ligt de kern van de uitgavennormfilosofie.

Philippe Muylers formuleert daar echter wel de kanttekening bij dat men via een uitgavennorm maar tot een echt acyclisch beleid kan komen als dat gebeurt in samenhang met een volgehouden streven naar een begrotingsevenwicht. Die

'tandem' vormt een absoluut noodzakelijke combinatie. Een en ander is ook wetenschappelijk onderzocht, zoals mag blijken uit figuur 2 op pagina 4 van het voorstel van resolutie. Daarop worden de verschillende types budgettair beleid weergegeven in staafdiagramvorm, en is te zien dat alleen het laatste type acyclisch is en ervoor zorgt dat er in tijden van crisis extra geld beschikbaar is, terwijl er in de goede tijden dan weer wat wordt bespaard. Dat vergt tegelijk het nastreven van een begrotingsevenwicht en het hanteren van een uitgavennorm.

Dat een dergelijk gegeven niet echt uitzonderlijk is, mag blijken wanneer men het bekijkt in een Europese context. In het Europees Stabiliteits- en Groeipact van 2011 werd de uitgavennorm immers al expliciet vermeld, wat er mee toe geleid heeft dat uitgavennormen vrij breed worden toegepast in Europa. Zo waren er in 2021 al achttien uitgavennormen van kracht in veertien lidstaten. Ondertussen is men op Europees niveau overigens ook bezig het Stabiliteits- en Groeipact te herzien, waardoor de uitgavennorm in de toekomst allicht nog meer gewicht zal krijgen. Er mag zelfs van uitgegaan worden dat het een referentie-indicator zal worden voor het Europees begrotingstoezicht.

De spreker wijst er in dat verband nog op dat ook in Vlaanderen al stappen in die richting werden gezet. Zo werd naar aanleiding van de coronapandemie een Economisch Relancecomité opgericht dat in zijn rapport van 14 juli 2020 onder andere de uitgavennorm als een van de elementen aanhaalt om te komen tot een begroting in evenwicht. De Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) van zijn kant, heeft in zijn evaluatie over het begrotingsbeleid 2021 ook uitdrukkelijk verwezen naar de nood aan een uitgavennorm. En ook het Rekenhof heeft een dergelijke uitgavennorm bepleit in zijn onderzoek naar de Vlaamse begroting voor 2021. Philippe Muyters beklemtoont daarbij dat die drie instanties dat ook telkens kaderden in een pad naar een begrotingsevenwicht.

Naar aanleiding van het rapport van het Economisch Relancecomité werd op initiatief van minister van Financiën Matthias Diependaele ook een werkgroep opgericht, die wordt voorgezeten door voormalig minister van Financiën en Begroting Wivina Demeester. Die werkgroep kreeg de taak om de krijtlijnen uit te zetten om tot een werkbare uitgavennorm te komen. Dat is geresulteerd in de 'Blauwdruk voor een Vlaamse uitgavennorm' die in deze commissie al meermaals uitvoerig besproken werd. In het voorliggende voorstel van resolutie wordt logischerwijze frequent uit deze eerdere werkzaamheden geput. De spreker verwijst in dat verband naar de pagina's 5 tot en met 7 van het voorstel van resolutie.

Philippe Muyters komt dan tot de kern van de zaak, dat wil zeggen de eigenlijke vragen die hier aan de Vlaamse Regering worden gericht. Die zijn gevat onder dertien punten.

Vooreerst moet de Vlaamse Regering een Vlaamse uitgavennorm uitwerken om die te gebruiken als budgettair kompas voor toekomstige begrotingen. Verder moet dit alles een eerste keer concreet worden toegepast in het begrotingsjaar 2025. Daarbij moet men zich baseren op de hogergenoemde blauwdruk, evenals op de eerste aanzet tot uitgavennorm zoals die is uitgewerkt in de meerjarenraming 2022-2027. De open-endregelingen (dat wil zeggen de automatische extra budgetten die in sommige domeinen – zoals bij de studiebeurzen – gehanteerd worden) moeten worden meegenomen in de uitgavennorm, evenals de fiscale uitgaven. Ook met de rente-uitgaven moet natuurlijk rekening worden gehouden, zoals de huidige situatie zonneklaar aantoonde. Daarnaast hoeft het geen betoog dat er gewaakt moet worden over het legislatuuroverschrijdende karakter van de norm. Ten zevende moet ook rekening worden gehouden met de verhouding tussen de hoogte van de schuld enerzijds en het nettoactief anderzijds. Maar er moet ook voorzien worden in een tijdelijk ontsnappingsmechanisme, kwestie van adequaat te kunnen reageren in periodes van uitzonderlijke crisis, die door het Vlaams

Parlement erkend moeten worden. Ook moet er een controlemechanisme worden uitgewerkt dat ervoor zorgt dat bij een sterke afwijking van de norm, een hersteltraject kan worden ingezet. In de norm moet ook een mechanisme worden ingebouwd – een soort investeringsnorm – dat garandeert dat het investeringsniveau voldoende hoog blijft. En binnen die investeringen moet ook altijd de nodige aandacht gaan naar de digitale en de groene transitie. Vervolgens wordt aan de Vlaamse Regering gevraagd om met het Vlaams Parlement de nodige afspraken te maken rond het opstellen van de uitgavennorm. En, last but not least, lijkt het de indieners van het voorstel van resolutie ook nuttig om na te gaan hoe een dergelijke Vlaamse uitgavennorm zou kunnen passen in een globalere norm op het niveau van het geheel van de Belgische entiteiten.

2. Bespreking

Maurits Vande Reyde kan zich volledig terugvinden in de uiteenzetting van Philippe Muyters. Hij benadrukt daarbij wel nog eens extra het belang van de opname van de open-endregelingen in de norm. De uitgaven met een groeivoet maken immers een aanzienlijk deel uit van de begroting.

Björn Rzoska spreekt zijn waardering uit voor de samenwerking die er – over meerderheid en oppositie heen – geweest is bij de totstandkoming van het voorstel van resolutie. Dat zou meer moeten gebeuren binnen dit parlementaire gremium. Ook voor zijn fractie is wat voorligt de goede manier om aan financieel beleid te doen: sparen als er overschotten zijn en extra investeren als het minder goed gaat in de economie en/of de samenleving. Het consequent volgen van die fundamentele beleids optie zou ook toelaten om meer te focussen op de discussie over de keuzes die men wil maken in de begroting, veeleer dan te moeten debatteren over de te volgen methode. Meer algemeen verheugt het hem wel dat hij in de loop van zijn parlementaire loopbaan een gestage vooruitgang heeft vastgesteld op het vlak van de begroting. Ze werd transparanter en leesbaarder. Wat in niet geringe mate de verdienste is van de werkgroep 'Leesbaarheid van de begroting' die binnen dit parlement werd opgericht.

Wat de uitgavennorm zelf betreft, wijst hij de critici erop dat die geen absoluut plafond vormt. Er wordt wel degelijk rekening gehouden met extra investeringen op de terreinen waar die nodig zijn. De norm geeft, zoals gezegd, vooral een richting aan voor ons handelen in zowel budgettair krappe als in budgettair wat ruimere tijden. Alle overschotten meteen willen opmaken is een al te menselijke reflex in de politiek, en is in feite kortetermijndenken. Het is boeiend dat Vlaanderen aan de slag gaat met een instrument dat de lange termijn in de gaten houdt. Op die manier kan er structureel worden omgegaan met de Vlaamse financiën.

Ons gewest loopt hier mee voorop, samen met een aantal andere Europese lidstaten. Het lijkt erop dat Europa zelf ook die weg opgaat en dan is het interessant dat Vlaanderen binnen de entiteit België een koploper en voorbeeld is. De Groenfractie zal het voorstel van resolutie op commissieniveau dan ook goedkeuren.

Ook de fractie van *Anke Van dermeersch* is voorstander van een Vlaamse uitgavennorm, zoals ze bij de bespreking van de blauwdruk al aangaf. Ze heeft wel een probleem met een aantal formuleringen in het voorliggende voorstel van resolutie, dat impliciet het beleid van de Vlaamse Regering legitimeert, waarbij ze uitgebreid citeert uit de pagina's 2 en 8 van de tekst. Haar fractie gaat alleszins niet akkoord met de bewering volgens dewelke er sprake is van een "zorgvuldig afgewogen pad dat terugleidt naar een structureel evenwicht".

Anderzijds is ze het er wel mee eens dat Wivina Demeester baanbrekend werk heeft verricht op het vlak van doelmatig begroten, waarbij ze voor een deel de mosterd in Nederland is gaan halen. Ook onder de regering-Bourgeois met minister

Muyters is de schuld niet spectaculair toegenomen. Onder de huidige Vlaamse Regering daarentegen, steeg de schuld met 87 procent tot bijna 45 miljard euro, en zelfs na aftrek van de 5 miljard euro vanwege de coronacrisis, nog altijd met 66,3 procent.

Haar fractie is het ermee eens dat een 'stop and go'-beleid moet vermeden worden en dat een acyclisch begrotingsbeleid zeer goed is. Daarom staat ze ook achter de objectivering van dat beleid aan de hand van een Vlaamse uitgavennorm. Betere beheersing van de begroting leidt tot een lagere schuldgraad en een doelmatiger besteding van de middelen. Probleem is echter dat dit allemaal theorie is. De bestaande schuldnorm van 65 procent, bijvoorbeeld, is zonder enig gevolg overschreden. Ze erkent dat afdwingbaarheid moeilijk is, maar er moet toch over nagedacht worden. Het kan niet de bedoeling zijn dat men een overschrijding vaststelt en vervolgens overgaat tot de orde van de dag.

Verder heeft haar fractie bedenkingen bij de conjunctuurgevoeligheid van de Vlaamse ontvangsten. De inkomsten gaan omhoog als de inflatie stijgt. Het is ook belangrijk om de norm alomvattend te maken, maar in wat voorligt, wordt hij al meteen enigszins uitgehold door een hele lijst van overheidsinvesteringen (opgesomd op pagina 7) buiten de norm te houden. Volgens het lid is dat geen goed idee. Alleen de tijdelijke ontsnappingsclausule is wat haar betreft aanvaardbaar als uitzondering, op voorwaarde tenminste dat die streng en kwantificeerbaar omschreven is. Dat het Vlaams Parlement daarover het laatste woord krijgt, is wel helemaal juist.

Ook de rente, waarvan het gewicht in de toekomst alleen maar zal toenemen, moet volgens het lid integraal opgenomen worden in de uitgavennorm. De gehanteerde formulering op pagina 9 – "rekening houden met de rente-uitgaven bij het bepalen van het budgettaire traject" – vindt ze te zwak.

Ze besluit dat het voorstel van resolutie de goede richting uitgaat, ook al komt het nogal laat, want het kan pas van toepassing zijn voor het begrotingsjaar 2025, en is dus voor de volgende ploeg. Om de redenen die ze heeft aangehaald, zal de Vlaams Belangfractie zich voorlopig dan ook onthouden.

De fractie van *Koen Van den Heuvel* betuigt haar steun voor het voorstel van resolutie. Iedereen is overtuigd van de meerwaarde van de keuze voor een acyclisch beleid. Het is goed dat er instrumenten bestaan om de algemene procyclische neiging om overschotten uit te geven, te temperen, en wat meer op de lange termijn te denken. Dat is ook de terechte ambitie van de uitgavennorm. Meer specifiek is hij het ook eens met opname van de open-endregelingen en de rente-uitgaven. Anderzijds zijn er voldoende argumenten om extra rekening te houden met strategische investeringen met activaverhogend potentieel, zonder evenwel naar ontsparingen te gaan.

Tot slot benadrukt ook hij het belang van het legislatuuroverschrijdend continuüm: het instrument moet objectief inzetbaar zijn bij opeenvolgende regeringen, ook als die een verschillende kleur hebben.

De fractie van *Thijs Verbeurgt* is de ideeën en principes die ten grondslag liggen aan het voorstel van resolutie genegen, maar zal zich toch onthouden bij de stemming. Hij wijst Anke Van dermeersch erop dat de opname van investeringen in de norm betekent dat men hun inzet om uit een crisis te raken verlamt. Samen met de strijd tegen de automatische aanwas zoals die in het onderwijs, wil Vlaams Belang op die manier de broeksriem zo hard aanspannen dat niets nog mogelijk is. Dergelijk economisch model mag men dus verwachten als Vlaams Belang aan de budgettaire knoppen komt te zitten, voorspelt hij.

Zijn voornaamste bezorgdheid over wat voorligt, is dat het op een aantal punten afwijkt van het Europese idee, waarin men kiest voor één operationele indicator die de overheid vrijwel volledig onder controle heeft. Die controle bestaat niet voor de rente-uitgaven en daarom worden ze Europees ook niet opgenomen, in tegenstelling tot hier. Zijn fractie bepleit consistentie met het Europese niveau en de Europese uitgavennorm.

Verder blijft de tekst vaag over de mechanismen voor toegestane investeringen. Zijn fractie waarschuwt dat de sociale uitgaven niet trager mogen stijgen dan wat het uitgavenplafond aangeeft. Hij maakt dan ook voorbehoud in afwachting van de concrete uitwerking van een en ander. Voorts is hij het eens met de vorige spreker dat de voorliggende tekst een al te lovende toon aanslaat over de Vlaamse Regering, zoals al meteen blijkt uit de eerste zin van het document.

Tot slot wijst hij op de bron van de getoonde grafiek. De denktank in kwestie is niet meteen objectief en durft de bal ook al eens mis te slaan. Hoewel hij dus zoals gezegd voorstander is van budgettaire orde en een helder kader, blijft hij bezorgd over de concrete uitwerking en zal hij zich daarom bij de stemming onthouden. Voor het overige is ook hij zeer te spreken over de pogingen die gedaan werden om hier over meerderheid en oppositie heen tot een gezamenlijk gedragen tekst te komen. Zijn fractie is daar nu weliswaar niet op ingegaan, maar die houding is louter ingegeven door de nood aan een voorzichtige opstelling hierover.

Philippe Muyters stelt met tevredenheid vast dat het voorstel van resolutie breed ondersteund wordt binnen deze commissie. Hij betreurt dat Thijs Verbeurgt niet is ingegaan op het aanbod tot dialoog voorafgaand aan de indiening van het voorstel van resolutie. Hij vermoedt dat er gezamenlijk een heel stuk weg had kunnen worden afgelegd. De toon wat veranderen is immers maar een kleinigheid ten opzichte van de essentie van een legislatuuroverschrijdende norm. De filosofie achter de uitgavennorm lijkt hier immers – over meerderheid en oppositie heen – niet ter discussie te staan.

Verder wijst hij erop dat de elementen die sommigen hier duiden als meer technische aspecten, in essentie toch ook politiek zijn. Wat hier voorligt is duidelijk politiek, maar dan moet het natuurlijk ook een technische vertaling of invulling krijgen. Het begrotingsgegeven op zich is ook politiek, maar vergt ook een verdere technische invulling. Als men begrotingsdiscussies afdoet als technische discussies, slaat men de bal mis. Wat de uitgavennorm betreft, geldt dat bijvoorbeeld voor het element van de rente. Over de opname ervan in de norm leeft inderdaad enige twijfel. De tekst van het voorstel van resolutie is op dat punt dan ook behoorlijk goed afgewogen. Hij is zeer zeker gevoelig voor het argument van de consistentie met Europa, maar doen alsof men geen rente moet betalen, is – zeker bij stijgende rentevoeten – onzin. De tekst is op dat punt dan ook voorzichtig genoeg: “[...] rekening te houden met de rente-uitgaven bij het bepalen van een budgettair traject”. Er staat dus niet dat die rente-uitgaven in elk geval in de norm moeten worden opgenomen.

Het citaat over het buiten de norm stellen van investeringen op pagina 7 is zelf weer een citaat uit de blauwdruk, die door het voorliggende voorstel als technische basis wordt aanvaard. De betreffende conclusies van de commissie die gewerkt heeft onder leiding van Wivina Demeester, staan dan ook tussen aanhalingstekens. De indieners vragen aan de regering om bij de invoering van een norm niet te vergeten om voldoende investeringen te blijven doen; zeker digitale en groene investeringen.

De spreker bestrijdt verder ook dat wat voorligt, louter theoretisch zou zijn, waardoor de norm dus ook straffeloos overschreden zou kunnen worden. Hij wijst erop dat in punt 9 integendeel gevraagd wordt dat er een controlemechanisme zou

worden uitgewerkt, waarbij ingeval van een te sterke afwijking een terugkeertraject wordt uitgezet. Dat is niet vrijblijvend en bovendien krijgt ook het Vlaams Parlement in dat geval een signaal dat er potentieel iets aan de hand is. Overschrijding blijft wel mogelijk in uitzonderlijke crisissituaties, zoals ook bij de schuldnorm het geval was ten tijde van de coronacrisis, de Oekraïne-crisis en de daarmee samenhangende energiecrisis.

Maurits Vande Reyde treedt ten volle het belang bij van de opname van de rente in de norm. De uitgaven daarvoor gaan in de begroting 2024 – volgens de algemene toelichting bij de begrotingsopmaak 2024 – richting 1 miljard euro en zullen de komende jaren allicht zelfs nog hoger liggen. Dergelijk bedrag kan men moeilijk negeren zonder het beeld in de norm te vertekenen. Temeer omdat de uitgaven-norm volgens het Rekenhof ook een instrument is om aan schuldbeheersing te doen.

De norm is zeker ook geen louter theoretisch gegeven, maar vormt zoals elk begrotingsbeleid ook een politieke keuze. Zelfs als dat kader ingevoerd wordt, blijven daarbinnen politieke afwegingen mogelijk. Daarbij geeft de spreker het voorbeeld van het al dan niet erkennen van de een of andere situatie als een uitzonderlijke crisissituatie die afwijking van de norm mogelijk maakt. Binnen het kader zullen er dus nog altijd waardeoordelen geveld kunnen worden.

Anke Van dermeersch beaamt dat er altijd politieke keuzes gemaakt moeten worden en verzekert in dat verband dat ook haar fractie de rente-uitgaven in de norm wil. Dat ze de verdienstelijkheid van de krijtlijnen in de blauwdruk erkent, betekent niet dat ze die allemaal tot op de letter goedkeurt. Ze zijn niet alleenzalmakend.

Een controlemechanisme is zeer aanbevelenswaardig. Kwestie van ervoor te zorgen dat de uitgaven-norm geen louter theoretisch gegeven blijft. Dat de schuldnorm is overschreden, is – in tegenstelling tot wat sommigen beweren – ook niet alleen te wijten aan de noodgrepen die nodig waren door de coronacrisis. Het is ook niet alleen haar fractie die oordeelt dat het probleem veeleer structureel is. Ze citeert in dat verband uit rapporten van het Rekenhof en de SERV over de begrotings-tekorten. Tot slot bestrijdt ze dat ze tegen open-endregelingen als die in Onderwijs zou gepleit hebben. Ze oordeelt wel dat niet elk probleem moet opgelost worden door een extra blik geld open te trekken. Uiteraard moeten er investeringen zijn, al zouden haar keuzes heel anders zijn dan die van deze regering. Als conservatieve partij stelt Vlaams Belang zich gewoon op een conservatief standpunt wat financiën betreft.

Als oppositielid begrijpt *Björn Rzoska* zeer wel dat de positie van Thijs Verbeurgt niet gemakkelijk is. Toch wil hij nog een poging ondernemen om hem en zijn fractie ervan te overtuigen dit voorstel van resolutie goed te keuren. Zelf heeft hij zich gericht op wat van belang is voor het parlement en de begroting. De oplossing die uit de discussie is voortgekomen, ligt nu voor en is volgens hem interessant. Over de geciteerde zin uit de toelichting, die hij misschien zelf anders zou geschreven hebben, is hij niet gestruikeld.

Van belang is wat het Vlaams Parlement vraagt aan de Vlaamse Regering. In punt 11 kan men lezen dat noodzakelijke investeringen – groene en digitale transitie, energie-zekerheid, sociale en economische veerkracht – niet mogen afgeremd worden. De uitgaven-norm is dus geen absoluut plafond. In punt 12 wordt overleg met het Vlaams Parlement gevraagd, bijvoorbeeld om de concrete parameters van de uitgaven-norm vast te leggen. Het parlement wordt dus niet buitenspel gezet, besluit hij. Hij blijft overtuigd dat in wat voorligt, een stap vooruit wordt gezet in de richting van samenwerking, ook over de legislaturen heen, in de vorm van een acyclisch beleid dat reserves opbouwt voor het moment dat de samenleving ze nodig heeft, maar met een ontsnappingsmechanisme. Dat is het standpunt dat hij

met vuur zal verdedigen op het ogenblik dat dit voorstel van resolutie plenair behandeld wordt.

De kwestie van de rente-uitgaven blijft voor de fractie van *Thijs Verbeurgt* een belangrijk element vanwege het genoemde consistentieargument, maar ook omdat de opname ervan in de norm de overheid tot slachtoffer dreigt te maken. Als men aan de Vlaamse Regering vraagt daarmee rekening te houden, zal de interpretatie van een en ander afhangen van de partijen die het daarin voor het zeggen hebben. Daarom houdt zijn fractie voorlopig liever een slag om de arm, ook al is zij principieel wel degelijk voorstander van een dergelijk kader. Maar de norm is een ding, de uitwerking ervan een ander. Wat dat laatste betreft vreest het lid dat 'the devil is in the details'.

Philippe Muyters wijst er nogmaals uitdrukkelijk op dat de uitwerking zal gebeuren in overleg met het Vlaams Parlement en dus niet door de regering alleen. Dat zou op zich al voldoende garantie moeten zijn.

3. Stemming

Ter stemming gelegd wordt het voorstel van resolutie over de introductie van een Vlaamse uitgavennorm aangenomen met 8 stemmen voor, bij 4 onthoudingen.

Steven VANDEPUT,
voorzitter

Koen VAN DEN HEUVEL,
verslaggever